

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

SSA Marek Machnij

w sprawie ze skargi M.G., W. O. i J. A.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem

Sądu Okręgowego z dnia 27 lutego 2008 r., w sprawie z wniosku M. G.

przy uczestnictwie W. O., J. A. i Miasta Stołecznego Warszawa

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 września 2011 r.,

zażalenia skarżących na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 24 lutego 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2011 r., Sąd Okręgowy odrzucił skargę M.G., W. O. i J. A. o wznowienie postępowania w sprawie z wniosku M. G., z udziałem W. O., J. A. i m. st. Warszawy, w przedmiocie stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie, zakończonej prawomocnym postanowieniem tego Sądu z dnia 27 lutego 2008 r. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że jako nowy dowód powołano w skardze wyrys planu gruntów wsi „S. lit. B.” z 1889 r., na którym oparta była także poprzednia skarga o wznowienie tego postępowania, odrzucona postanowieniem tego Sądu z dnia 17 listopada 2009 r. Z tego względu, biorąc pod uwagę przewidziany w art. 407 § 1 k.p.c. trzymiesięczny termin do wniesienia skargi o wznowienie, liczony od dnia dowiedzenia się przez stronę o podstawie wznowienia Sąd Okręgowy uznał, że ponowna skarga została wniesiona z przekroczeniem tego terminu. Ponadto Sąd przyjął, że według art. 416 § 1 k.p.c. nie jest dopuszczalne dalsze wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem wydanym na skutek skargi o wznowienie. Odnosząc się natomiast do dołączonych do skargi odbitek z dodatku „Polska Zbrojna - Rewja” z dnia 19 lipca 1925 r. i z czasopisma „Świat” z 1926 r. oraz wyciągów internetowych, Sąd Okręgowy przyjął że skarżące miały możliwość ich wykorzystania w toku postępowania prawomocnie zakończonego, stąd nie mogą stanowić podstawy wznowienia określonej w art. 403 § 2 k.p.c. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy przyjął art. 410 § 1 art. 416 § 1 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie skarżące zarzuciły naruszenie art. 416 § 1 k.p.c. polegające na przyjęciu, że odrzucenie poprzedniej skargi o wznowienie postępowania stanowi przeszkodę do ponownego żądania wznowienia. Zarzuciły też błędne zakwalifikowanie jako podstawy wznowienia wspomnianego wyrysu z 1889 r. w sytuacji, gdy według treści skargi „nową okoliczność” stanowić miała informacja z dnia 13 września 2010 r., pochodząca od Archiwum Państwowego dla m.st. Warszawy, według której wyrysu tego nie odnaleziono w zasobach archiwalnych. Zdaniem skarżących na podstawie tej informacji oraz w związku z tym, że wiedzę o istnieniu wspomnianego wyrysu skarżące powzięły od W. G. dopiero w dniu 3 maja 2009 r., należało przyjąć, że przesłanki z art. 403 § 2 k.p.c.

zostały spełnione, a przewidziany w art. 407 § 1 k.p.c. termin zachowany. Skarżące podniosły także, że wspomniane odbitki z 1925 r. i 1926 r. zostały wykryte przez W. O. i jej męża dopiero w październiku 2010 r., co miało zostać uprawdopodobnione w drodze ich przesłuchania, czego jednak Sąd Okręgowy nie dopełnił. Według skarżących brak było zatem podstaw do przyjęcia, że miały one możliwość wykorzystania tych odbitek w poprzednim postępowaniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżone postanowienie, mimo częściowo błędnego uzasadnienia, odpowiada prawu.

Za zasadny uznać należy podniesiony przez żalących zarzut naruszenia art. 416 § 1 k.p.c. Ponieważ art. 524 k.p.c. nie reguluje w sposób wyczerpujący wznowienia postępowania nieprocesowego, odpowiednie zastosowanie na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. ma art. 416 § 1 k.p.c., który przewiduje niedopuszczalność dalszego wznawiania takiego postępowania, jeżeli zakończone zostało prawomocnym orzeczeniem wydanym na skutek skargi o wznowienie. Zarówno w doktrynie, jak i judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że art. 416 § 1 k.p.c. nie stosuje się w sytuacji, gdy uprzednio wydano postanowienie odrzucające skargę o wznowienie (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2006 r., IV CZ 51/06, nie publ.). Skoro zatem postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 17 listopada 2009 r. poprzednia skarga o wznowienie została odrzucona, to Sąd ten błędnie wskazał art. 416 § 1 k.p.c. jako podstawę odrzucenia kolejnej skargi o wznowienie. Pomimo tego, odrzucenie skargi w oparciu o art. 410 § 1 k.p.c. należy uznać za prawidłowe. W związku z podstawą wznowienia przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c. trzeba wskazać, że informacja z dnia 13 września 2010 r. z Archiwum Państwowego dla m.st. Warszawy, jako środek dowodowy powstały już po uprawomocnieniu się postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 27 lutego 2008 r., nie może stanowić podstawy wznowienia przewidzianej w art. 403 § 2 k.p.c. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 1969 r., III PZP 63/68, OSNCP 1969, nr 12, poz. 208). Ponadto zważywszy na treść ponownej skargi o wznowienie oraz na to, że wspomniana informacja archiwum odnosi się do wskazanego wyżej wrysu z 1889 r. za prawidłowy uznać należy wniosek Sądu Okręgowego, że skarżący, jako środek dowodowy przewidziany w art. 403 § 2

k.p.c., powołali w skardze również ten wyrys w dniu 3 maja 2009 r. Bez wątpienia zatem oparcie na nim ponownej skargi, wniesionej w dniu 8 listopada 2010 r., odbyło się z przekroczeniem trzymiesięcznego terminu określonego w art. 407 § 1 k.p.c. Na akceptację zasługuje także wniosek Sądu Okręgowego, iż przed prawomocnym zakończeniem postępowania o zasiedzenie żalący mieli możliwość skorzystania z wyżej wymienionych odbitek z czasopism opublikowanych w 1925 r. i 1926 r. Czasopisma te były bowiem dostępne i tylko od żalących zależało, czy i kiedy powezmą wiadomość o ich treści i ewentualnie użyją jako materiału dowodowego. Nie mogą one zatem stanowić środków dowodowych, o których mowa w art. 403 § 2 k.p.c. Przewidziana tym przepisem niemożliwość skorzystania ze środków dowodowych w poprzednim postępowaniu oznacza jedynie obiektywną niemożliwość ich powołania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98, nie publ.).

Z tych przyczyn, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.